

סיפורי צדיקים

גליון 482
שנה י' תשפ"א

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

אתם נצבים היום לפני ה' אלקיכם
מתי תזכו להיות נצבים ועומדים?
כשתהיו אגודה אחת, וזהו שנאמר
"כולכם" (ילקוט)
מעשה בוקן אחד שהיה נוטה למות
רח"ל, קרא לכל בניו ואמר להם הביאו
לי אגודה של קנים לחים, הביאו לו את
האגודות, נתן את האגודה לכל אחד
מהם ושאל אותם, האם אתם יכולים
לשבור את הקנים האלו? נטל כל אחד
מהם האגודה, והתאמץ בלל כוחו
לשבורה ולא היה יכול. אמר להם הזקן,
עכשיו תראו כיצד אני שובר, תמחו
הבנים והיו מסתכלים זה בזה בתמיהה.
נטל הזקן האגודה והתחיל מוציא קנה
אחר קנה ושוברה. אמר להם הזקן מזה
תלמדו לקח, כל זמן שתהיו באגודה אחת
אין אדם יכול להזיק לכם, אבל אם תהיו
בפירוד ובמחלוקת תישברו אחד אחד.
וזהו שאמר משה לישראל, אם תהיו
היום כולכם כאיש אחד, אין אחד יכול
לשלוט בכם.

(מעם לועז)

פרשת השבוע

להתפלל בעדנו. לכן אבי, הנני
מבקשך, התפלל נא בעדנו.
בפיך ובלבבך לעשותו וגו' (ל' - י"ד)
מעשה והגיע חסיד אחד אל הרה"ק
רבי משה מקוברין זיע"א, ותינה בפניו
את צערו: חברי ואני, שנינו יש לנו
בתי מסחר באותו הרחוב ממש, זה
מול זה, ושנינו מחזיקים באותה
הסחורה, והנה חנותו של השני עמוסה
בקונים מבוקר ועד ערב, ואילו אל
חנותי כמעט ולא נכנס איש ופרנסתי
בדוחק ובדלי דלות.
ענה הרבי: סגולה טובה אתן לך, ואם
כדברי תעשה, יתפחו בפניך שערי
הפרנסה והצלחה, בכל פעם כאשר
אתה רואה קונה נכנס לחנותו של
חברך, תן תודה לה' ותאמר בלב
שלום: "ברוך אתה הוון ומפרנס לכל
המשפיע פרנסה בריווח לפלוני בן
פלוגי, חברי וידידי". וכיצד אוכל
לעשות כן, אמר החסיד, והרי עיני
רואות וכלות. אמר הרבי: תחילה
הרגל את עצמך לומר כן בפיו, וסופו
של הלב שיצטרף אחר כך אל הדיבור,
כמו שנאמר בפסוק "בפיו" בתחילה,
ואחר כך "ובלבבך", והעיקר קודם כל
"לעשותו"

את אשר ישנו פה עמנו עומד היום
וגו' ואת אשר איננו פה עמנו היום
(כ"ט - י"ד)
מסופר: פעם אמר הרה"ק רבי יהושע
מבעלזא זיע"א, ביומא דהילולא (כ"ז
אלול) של אביו הקדוש השר שלום
מבעלזא זיע"א, כתיב "כי את אשר
ישנו פה עמנו עומד היום לפני ה'
אלקינו ואת אשר איננו פה עמנו
היום". ויש לדקדק, מפני מה כתיב
'עומד' אצל 'אשר ישנו פה עמנו' ולא
כתיב 'עומד' אצל 'אשר איננו פה
עמנו'. אלא ידוע מהוהר הקדוש,
שבכל מקום שנאמר היום הכוונה
לראש השנה, לפני ר"ה באים הרבה
אנשים אל הצדיק שיתפלל בעדם,
שהמוחל עוונות יסלח להם. והיות
ואין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא
יחטא, צריך גם הצדיק להתפלל על
עוונותיו, לא כן הצדיק אשר הוא
בעולם העליון היושב בגן עדן, הוא
יכול להתפלל בעד כלל ישראל. וזה
שאמרה התורה 'כי את אשר ישנו פה
עמנו עומד היום', הצדיק שנמצא
בעולם הזה יחד עמנו, הוא בעצמו
עומד היום להתפלל לפני ה' שימחול
לו, אך לא כן 'את אשר איננו פה' כי
אם הוא בעולם העליון, הוא יכול

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 7:37 ת"א: 7:39 ר"ת: 8:14

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:25 ת"א: 6:40

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:25 ת"א: 6:40

השנה, לכן ראש השנה הוא הזמן המתאים ביותר לנסיעה אל הרבי, אם כך הוא הענין, אז גם אני רוצה להיות אצל הצדיק בראש השנה, קרא הכפרי בהתרגשות. אנחנו ניסע יחד, טוב, ניסע יחד, הסכים המלמד לדבריו, הוא גם שמח כי מעתה היה ברור לו, שלא יצטרך לעשות את הדרך ברגל, כפי שהוא חשב לעשות זאת קודם לכן. ואכן, הכפרי רתם את סוסו לעגלתו, לקח עמו צידה לדרך בעד שניהם, והם יצאו לדרכם אל הרבי.

בבואם לבית מדרשו של הרבי בעל התניא, היה המקום מלא חסידים אורחים, שבאו להסתופף בצילו של הרבי בימים הנוראים, המלמד הכיר את כולם, והם ברכו אותו בלבביות, הם גם נתנו ברכת שלום עליכם לכפרי, אולם הוא הרגיש את עצמו קצת זר במקום, בקרב החסידים הרבים שהיו שמחים על שזכו לבוא אל הרבי. כאשר הגיעה שעת קבלת הקהל לקוויטעל ופ"ג, והחסידים נכנסו לחדרו של הרבי אחד אחד, לא ידע הכפרי מה בדיוק קורה, אולם הוא ראה שהיהודים נכנסים ויוצאים, וגם הוא תפס מקום בתור עד שהגיע תורו להיכנס לחדרו של הרבי.

כאשר נכנס, נאלם דום כיון שלא ידע מה לעשות, מה לומר ומה לבקש. הרבי בעל התניא התבונן בו רגע קט ולבסוף אמר, נו! אולם הכפרי התעטף בשתיקה, חזר הרבי ואמר לו, נו! עתה כבר איבד הכפרי קצת מסבלנותו, והשיב לרבי ואמר: מה בדיוק הרבי מתכוון, כאשר אומר, נו! בעל התניא השיב לו ואמר: כי קורה שיהודי נכשל לפעמים, קורה שהוא עושה משהו שלא כשורה, ופעם קורא שהוא עושה דבר אחר שלא כראוי, באמרו זאת, מנה הרבי שורה של דברים שבהם אכן היה הכפרי נכשל לפעמים, מבלי לדעת אפילו שהוא עובר בכך עבירה.

בשומעו את דברי הרבי, חשד הכפרי, כי אין זאת אלא שהמלמד סיפר לרבי אודותיו, כי הלא הוא המלמד חי בביתו, ורואה כל מיני דברים, ועתה הוא סיפר אותם לרבי, כאשר נכנס אצלו קודם לכן, וכי כיצד יכול הרבי לדעת באיזה דברים הוא נכשל? הוא לא השיב לרבי כלום, ויצא מלפניו מלא כעס ואכזבה.

היהודי הכפרי שנסע לראש השנה לרבי בעל התניא

מסופר על אחד מחסידי האדמו"ר הזקן הרה"ק בעל התניא והשו"ע זיע"א, ששימש מלמד באחד הכפרים, ולימד תורה לילדיו של כפרי אחד, אותו יהודי כפרי בעצמו לא ידע הרבה באותיות הקטנות. כאשר הגיע חודש אלול, פתח המלמד בהכנות לקראת נסיעתו אל רבו בעל התניא לראש השנה. ימים אחדים לפני ראש השנה נפרד המלמד מהכפרי ואמר לו, הנה כמו בכל שנה, אני נוסע אם ירצה השם גם השנה אל הרבי לימים הנוראים, אני רוצה לאחל לך שנה טובה ומתוקה, שנת בריאות ופרנסה, שנה בה ימלאו כל משאלות לבך לטובה ולברכה. ואחרי החגים אחזור לכאן בעזיה"ת.

הכפרי היה יהודי פשוט ותמים, ולא ידע כלל שקיים רבי כזה, שרבים נוסעים אליו לימים נוראים. בעיניו היה המלמד בבחינת רבי, והוא לא היה מסוגל להבין בשום אופן, מדוע הרבי של הילדים שלו צריך לנסוע לרבי אחר. מלבד זאת הוא חשב, כי המלמד יישאר בכפר בראש השנה ויום כיפור, כאשר היהודים מהכפרים הסמוכים מתכנסים יחד, כדי לעשות מנין לתפלה והוא המלמד אמור היה לשמש בעל תפלה ובעל תוקע, והנה לפתע פתאום רוצה רבי זה מלמד שלהם לנסוע אל רבי אחר.

המלמד ניסה להסביר ליהודי הפשוט ככל שיכול, כי הרבי שהוא נוסע אליו לימים הנוראים, הינו צדיק גדול וקדוש, ויהודים רבים באים אליו ממרחקים, כדי לשאוב אצלו מטען רוחני, ולמלא את הכלים שלהם בקדושה וביראת שמים לכל השנה, הוא גם הסביר לכפרי, שלכן נקרא ראש השנה הראש של השנה, שהוא הראש של השנה כולה, וכאשר הראש בסדר, הרי שגם הגוף בסדר, וכן הרבי הצדיק גם הוא בבחינת ראש, כאשר הצדיקים של כל הדורות נקראים ראשי אלפי ישראל.

מכאן ברור כי יהודים הולכים אל הצדיק לראש השנה, כי הראש משפיע חיות רוחנית לכל האיברים לכל ימות

צפישל ונמשל

במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים

לעמוד (ברכות ל"ד)

משל למלך אחד היו שלושה בקבוקי יין ישן שקיבלם בירושה מאבות אבותיו ושמר עליהם מאד. והנה הוצרך המלך לנסוע למדינה רחוקה וקרא לשלושה ממכריו ואוהביו והפקיד בידם את הבקבוקים, ביד כל אחד נתן בקבוק והזהירם לבל יעזו לפתוח את הבקבוק. שלושה האנשים הסתקרנו לדעת מדוע המלך מצווים בל יפתחו את הבקבוק. אין זה אלא מחמת שטעם היין משובח עד מאד, ולכן רצו לפתוח ולטעום מהיין, ראובן פתח את הבקבוק שמה מעט מהיין, טעם היין ערב לו מאד, לא יכל להתגבר על תאוותו ושתה את כל היין שבבקבוק. שמעון אמנם רצה לפתוח, אך מחמת אהבתו למלך התגבר לא פתח כלל. לוי פתח את הבקבוק שמה מעט מהיין, ומאד התאוה לשתות עוד, אך מחמת אהבתו למלך התגבר ע עצנו סגר את הבקבוק כשפנים נשאר חצי מהכמות.

לאחר שהמלך חזר, קרא לשלוש האנשים לגעת מה עם בקבוקי היין. ראובן ששתה את כל היין, ציוה המלך לתלותו. שמעון שכלל לא נגע ביין, נתן לו המלך עשרת אלפים זהובים. לוי ששתה חצי מהכמות, נתן לו המלך עשרים אלף זהובים. כשראה שמעון כך, התפלא ואמר למלך: אדוני המלך! והרי אני לא שתיתי כלל ונתת לי רק עשרת אלפים, ומדוע ללוי ששתה חצי מהכמות נתת יותר ממני? והרי הוא עבר על דבריך, ולא די שהענשת אותו עוד נתת לו כפול ממני? השיב לו המלך: אתה לא טעמת מהיין, ויתכן מאד שאם היית טועם היית שותה את כל אשר בבקבוק, כי לא היית יכול להתגבר על תאוותך מחמת ערבות היין. אבל לוי שתה חלק מהיין וטעם את טעמו הערב והמשובח, ועם כל זה התגבר על עצמו ולא שתה את השאר, הרי ראייה שהוא מחבב אותי ולכן הכפלתו לו את הסכום.

והנמשל: הצדיק שלא עשה מעולם עוונות ולא טעם את טעמם, לא עמד בנסיון, כי התרגל מקטנותו לעשות רק מצוות ולא טעם את טעמם של העוונות, ועל כן אין הוא עומד כל כך בנסיון, מה שאין כן בעל תשובה שטעם חלק גדול מחייו את טעמם של העוונות והתרגל אליהן, ובכל זאת התרחק מהן מחמת אהבתו לבורא יתברך, הרי הוא עומד בנסיון קשה כל ימי חייו, ועל כן מעלתו גדולה. ועליו אמרו חכמינו "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד"

(תורת הפרשה)

מיד הלך אל המלמד, והתנפל עליו בגידופים וטענות, איך לא התבייש להלשין עליו אצל הרבי? לא די שאתה חי בביתי, אוכל וישן בכבוד גדול, בזכות זאת שאתה מלמד את אחד הילדים שלי, וכך אתה משלם לי רעה תחת טובה, שעכשיו הלשנת עלי וסיפרת לרבי דברים אודותי. הכפרי סיים את דברי הקיטרוג שלו, באומרו כי מכאן ואילך הוא מפטר את המלמד, ויקח במקומו מלמד אחר, שלגביו יוכל להיות בטוח שלא יהיה מוסר ומלשין.

המלמד הנבהל התנצל והצטדק, באומרו כי חלילה וחס, הוא לא סיפר לרבי כלום, אולם הכפרי לא האמין לו ואמר בכעס, כי הוא לא רק מלשין, כי אם גם שקרן. המלמד הצטער על הדבר צער רב, חרה על כך שהכפרי לא רק חשד בו על הלשנה, אלא היה לו חבל על הפרנסה הטובה שהיתה לו אצל הכפרי. בלית ברירה נכנס שוב אצל הרבי וסיפר למה מה הכפרי חושד בו, שהוא הלשין עליו, וכי הוא לא יירגע, עד שהרבי בעצמו יאמר לו כי המלמד לא סיפר דבר אודותיו, הרבי בעל התניא שלח לקרוא לכפרי ואמר לו, כי לחינם כעס על המלמד, יען כי הלה לא סיפר דבר וחצי דבר עליו ועל הנהגותיו בבית.

מאין איפוא ידע הרבי את כל הדברים שעשית? שאל הכפרי, השיב לו הצדיק: וכי אני אמרתי שאתה עשית את הדברים הללו? אני רק אמרתי כי קורה שיהודי נכשל בדברים הללו אמר הרבי בנחת, ובאמת אף אחד לא אמר לך? חזר ושאל הכפרי כשדמעות עומדות בעיניו. לאחר מכן הודה בלב שבור ונדכא כי אכן נכשל בכל אותם הדברים שהזכיר הרבי, ובקש שהרבי יעזור לו לחזור בתשובה לקראת יום הדין. האדמו"ר הזקן אמר לכפרי מה שעליו לעשות כדי לתקן את הפגמים שבהם נכשל, והבטיח לו כי אם יחזור בתשובה באמת ובתמים, יסלח לו השם יתברך ויתן לו שנה טובה ומתוקה. שמח וטוב לב מאושש ומפויס יצא הכפרי מלפני הרבי, הוא התנצל בפני המלמד, ומכאן ואילך היה מקושר אל בעל התניא בלב ונפש.

צ'ין אדם לחברו

על ידי האהבה והאחוזה בין אדם לחברו זוכים לשנה טובה

אמר ה"חווזה" הקדוש מלובלין זיע"א, כי על ידי הריעות והאהבה של בני ישראל בליל ראש השנה, אשר אחד אומר לחברו גוט יום טוב, ולשנה טובה תכתב, עומד הקב"ה מכיסא דין ומעלה מדת הרחמים, ובזה פירש מאמר הכתוב (תהלים מ"ז - ו') עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר, כי תרועה לשון ריעות, היינו שבאותו הריעות שמברכין בני ישראל אחד לחברו בליל ראש השנה, נעלה מדת אלקים שהוא מדת הדין מעל כיסא הדין, והשי"ת יושב על כיסא רחמים בבחינת הוי' שהוא מדת הרחמים, הוא בקול שופר.

המברך מתברך בכפליים

מסופר: במוצ"ש האחרונה של השנה, יצא רבה של ירושלים הגה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד זיע"א מבית הכנסת, ופגש ביהודי אחד שהקדימו וברכו ב"שבוע טוב", כהרגלו, החזיר לו הרב "שנה טובה" במאור פנים. כשהגיע הרב לביתו, ראו בני הבית שהוא אינו רגוע. לשאלתם השיב להם שברצו לדעת היכן גר הלה, אחרי בירור לא קל, פסע הרב נסער לביתו של האיש, ונקש בדלת, המארח הופתע לגלות מיהו הדופק בשעה כה מאוחרת, וחרד לקראתו. תוך כדי דיבור החל הרב להמטיר לו שפע ברכות, כוח"ט, ושפע הצלחה ממעיני הישועה, ועוד כהנה וכהנה.

היהודי תמה עד מאד ושאל את רבי יוסף חיים: מה זאת ועל מה זאת, והלא כבוד הרב כבר איחל לי בפגישתנו ברחוב? השיב הרב במתק שפתיו כי נעמו: הלא תבין, אחי, בנוהג שבעולם, על העונה לברכת של חברו, להוסיף ברכה על ברכתו של חברו, המאחל "לילה טוב" וזכה ל"כל טוב סלה" או "אגוטן תמיד", המברך "שבוע טוב" מקבל "שנה טובה", כך גם אני נהגתי הערב. אולם, מה הואלתי בכך! הרי ברכת ה"שנה טובה" הנוכחית קצרה בהרבה מברכת ה"שבוע טוב" שברכנו בו מר! שכן השבוע מסתיימת השנה באמצע השבוע, על כן נחפזתי לטור אל מעונו ובעצמי ולאחל ולהוסיף לו ברכות מעומק לבי.

ואהבת לרעך כמוך מדאורייתא

מסופר: באחד השבועות האחרונים לחייו של הרה"ק רבי יחזקאל סרנא ראש ישיבת חברון זיע"א, כשהוא חולה ורפה אונים, התאמץ לעלות במוצ"ש לתפלת מעריב להיכל הישיבה. כשהגיע למדרגות התברר שכבר סיימו להתפלל, אולם הוא המשיך והשתרך בשארית כוחותיו בכדי להגיע אל ההיכל. שאל אותו מלווהו, טירחה זו למה? הן כבר גמרו להתפלל. נתן בו רבי יחזקאל עיניים טובות והשיב: תפלה בציבור היא מדרבנן, ק"ו לערבית שהיא רשות, ואילו לברך את בני הישיבה בשבוע טוב הוא, "ואהבת לרעך כמוך" מדאורייתא.

תלולא דצדקיא

שבת קודש כ"ז אלול
הרה"ק רבי נתן אדלר ב"ר יעקב שמעון (רבו של החתם סופר - ק"ס)
הרה"ק רבי יעקב אריה לייב קאוולער ב"ר מרדכי מנעשחיו (תקצ"ז)
הרה"ק רבי שלום רוקח מבעלזא ב"ר אלעזר (תרט"ו)
יום שני כ"ט אלול
הרה"ק רבי משה ב"ר ישראל פערלוב מסטאלין (תש"א)
הרה"ק רבי אברהם יעקב ב"ר יצחק מרדכי מגוואדוויץ - סטאלין (תש"ב)
רבי נחום שלמה ב"ר משה מקאוניץ (תש"ב)
יום שלישי א' דראש השנה
שרה אמנו
הרה"ק רבי מאיר לייבוש (מלבי"ם) ב"ר יחיאל מיכל הרה"ק רבי נחום ממאקרוב ב"ר מרדכי מטשרנוביל הרה"ק רבי מאיר בארדיטשוב ב"ר לוי יצחק יום רביעי ב' דראש השנה
רבי אמנון ממאגנצא (בעל ונתנה תוקף)
הגה"ק רבי נחמן צבי אפשטיין ב"ר יצחק אב"ד קאלמיי
הרה"ק רבי ישראל מסטולין ב"ר אשר הרה"ק רבי ברוך מרדכי מקידינוב ב"ר שלמה חיים יום חמישי ג' תשרי
הגאון רבי ישראל ליפשיץ ב"ר גדליה (תפארת ישראל)
הרה"ק רבי יצחק דוד בירדמן ב"ר משה מלעלוב יום שישי ד' תשרי
הגה"ק רבי אברהם דאנציג ב"ר יחיאל מיכל (חיי אדם)
הגה"ק רבי יואל הלפרין ב"ר יצחק אייזיק מאוסטראה המכונה בעל שם

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נליאל הכהן רביטביץ שליט"א
מח"ס "גם אני אודר" רספרים יוסף חרשים על הפערים.

שמיעת קריאת התורה (ב')

א) אם פתחו הספר תורה, ועדיין לא התחילו לקרוא, גם כן אסור לצאת החוצה. (ביאור הלכה סימן קמ"ו, בד"ה כשהוא)
ב) אין לצאת החוצה עד אחרי שיסיים העולה לתורה הברכה אחרונה שמברך בסיום הקריאה. (ביאור הלכה שם, בד"ה שפיר דמי, ובכף החיים שם, ס"ק ד')

ג) כיון שפתחו הספר תורה לקרוא בו, אסור לדבר אפילו בדברי תורה. (שו"ע שם, סעיף ב', ובמשנה ברורה ס"ק ד')

לע"נ ידידינו הבלתי נשכח הרה"ח ר' אריה פיינשטיין ז"ל ב"ר שמואל ז"ל נלב"ע כ"ז אלול תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

כתיבה וחתומה טובה ושנה טובה ומבורכת
לב"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א
לכל הגלוים אליו ולכל בית ישראל